

«ԹՈՂ ՏՈՒԷՐ ՄԱՆԸ ՏՂԱՅԸ ՈՐ ԻՆՉԻ ԴԱՆ» : ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16:

ՀԱՏՈՐ Ե.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ. ՅՈՒԼԻՍ 1. 1876.

ԹԻԻ 7

«ԱՒԱՂ, ՀԱԻՆ ՓՈՐԻՆ ՄԷՋ ՈՍԿԻ ԶԿԱՐ»

ՈՍԿԻ ԶՈՒ ԱԾՈՂ ՀԱՒԸ

Պարզիս թմբուկ մը ունէր, և ամէն առաւօտ մինչև դպրոց երթալու ժամանակ, և ամէն գիշեր պառկելու ժամանակ թմբուկը կը զարնէր։ Սարգիս Սարգիս թմբուկի ձայնէն շատ կ'ախորժէր։ Օր մը ուղեց իմանալ թէ թմբուկի քաղցր ձայնն ուսկից կուգայ։ Այս բանը տեսնելու համար Սարգիս խոհատունը դնաց, և, առանց բան մը ըսելու իր մօրը, մեծ դանակ մը առնելով թմբուկին ճերմակ կաշին կտրեց և անոր մէջը բան մը չգտաւ։ Սարգիս շատ զարմացաւ, երբ տեսաւ որ իր թմբուկին մէջ բան մը չկար։ Թմբուկը ձեռքն առաւ և չպատճառ տեղէն սկսաւ զարնել, որպէս զի տեսնէ թէ ձայնն ուսկից կուգայ։ Սակայն թմբուկին որչափ ալ զարկաւ, այն անուշ ձայնը չեղաւ։ Շատ ջանաց թմբուկին ձայնը հանել, բայց տեսաւ որ ձայնը փախած էր, թմբուկն այլևս բանի չէր գար։ Բզիս, ինչպէս փոքր տղոց սովորութիւնն է, նստաւ և սկսաւ լալ։ Զ մը ետքն անոր մայրը լսելով որ Բզիս սաստիկ կուլար, և լալէն լռելու աստիճան հասած էր, եկաւ Բզիսի հասկնայ թէ ինչ եղած է։ Մայրն երբ տեսաւ որ թմբուկն պատռած է, և Սարգիսէն իմանալով թէ ինչու համար այնպէս ըրած է, ըսաւ. «Սարգիս, հիմա ժամանակ է որ սորվիս չխառնուիլ այնպիսի բաներու որ չես հասկնար, և այս դէպքը քեզ պիտի սորվեցնէ սոյն դասը»։ Այնուհետև մայրն իր տղան հանգարտեցնելու համար մեծ գիրք մը բանալով անոր մէջի պատկերները ցուցնել սկսաւ։ Այն գրքին մէջի պատկերներէն մին այս թերթին առաջին երեսի պատկերն էր, և Սարգիսին մայրն հետեւեալ պատմութիւնն ըրաւ այս պատկերին վրայով։

«Ժամանակաւ մարդ մը կար որ զարմանալի հաւ մը ունէր։ Հաւը ճիշտ միւս հաւերուն կը նմանէր, բայց զարմանալի էր անոր համար, որ ամէն առաւօտ դուռն ոսկի ձու կ'ածէր։ Այն մարդն իւր հաւին ածած ոսկի ձուովը շատ հանգիստ կ'ապրէր, բայց չարաշուք օր մը մարդն սկսաւ խորհիլ թէ հաւին փորին մէջ ոսկույ կոյտ մը ըլլալու է, ապա թէ ոչ, ինչպէս կ'ըլլայ որ ամէն առաւօտ պատրաստ ձու կ'ունենայ։ Ապա ինքնին մտածեց

որ, եթէ հաւին փորը ոսկույ կոյտ կայ, աւելի աղէկ կ'ըլլայ ամէնը մէկէն առնել քան թէ սպասել որ հաւն ամէն առաւօտ ձու մը տայ։ Ուստի որոշեց հաւին փորը բանալ և տեսնել թէ ձուն ուսկից կուգայ, և անմիջապէս իր որոշումը ի գործ դրաւ։ Բայց շուտով իմացաւ թէ յիմարութիւն է խառնուիլ այնպիսի բաներու որ ինք չէր հասկնար։ Հաւին փորն ոսկի չկար, և հաւը մեռած ըլլալով ալ չէր կրնար ձու ածել։»

ԶՐԱՅԻՆ ԲԶԷԶ

Վերի պատկերին մէջ կը տեսնուի ջրային բզէզ, որ երբեմն կը գտնուի կեցած ջուրերու մէջ։ Այս միջատն օդին մէջ կը կենայ և ջուրը կը մտնէ փորը կշտացնելու համար։ Անոր գալելու չէ, վասն զի տեսակ մը հատու սուր ունի, և վարպետութեամբ զայն կը մխէ անոր ձեռքին մէջ, որ առանց գիտնալու թէ ինչպէս բռնել պէտք է այս բզէզը, կ'ուզէ զայն բռնել։ Ասկէց զատ երբ բռնուի շատ անախորժ հոտ մը դուրս կուտայ։ Շատակեր է, և եթէ սխալմամբ մտնէ ամանի մը մէջ ուր կարմրախայտ ձկեր կը պահուին, կրնայ ուտել բոլորը։ Այս բզէզը թռչած ատեն երբ կեցած ջուրի մը վրայ գայ, թեւերը կը գոցէ և կեցած բարձր տեղէն քարի պէս ղինքը ջուրին մէջ կը նետէ։ Երբեմն առակներուն վրայ ցողացած լուսնի լոյսը ջուր կարծելով կը խաբուի, և ուժգնութեամբ կ'իյնայ ջրմանոյնը։

Բուն վրայ։ Այս միջատին օդ առնելու կերպն ալ շատ զարմանալի է։ Գլխովայր կ'ելլէ ջուրին երեսը, և իր պոչին ծայրը դանտաժ զարմանալի դործիքի մը միջոցաւ դուրս կը հանէ ներսի օդն և նոր օդ ներս կ'առնէ։ Այս միջատներուն վրայ ուրիշ զարմանալի բան մը ալ ըսեմ։ Անոնց աչքերը մէջտեղէն երկու մասի բաժնուած են, վերին մասը օդին մէջէն տեսնելու, իսկ վարի մասը ջուրին մէջէն տեսնելու համար է։

ՅԻՍՈՒՍԻ ԵՐԹԱՆՈՒ ԶՈՐՍ ԴԱՅԼ

Օր մը Պատ. Մարտիրոս Մարիցայէն նամակ մը առաւ, և զայն կարդալով շատ ուրախացաւ։ Պատ. Մարտիրոս նամակը կարդալէն ետքն ինքն իրեն այսպէս ըսաւ. «Ահ, սիրուն աղջիկ, ես ինչ ըսեմ անոր»։ Ապա սենեկին գուռը գոցելով սկսաւ աղօթել տղու մը պէս որ իր հօրմէն հարցումներ կ'ընէ, և խնդրել Աստուծոյ մէջ որ օգնէ իրեն այն աղջկան հարցմանց տալու պատասխանին մասին։ Կը կարծեմ թէ Պատ. Մարտիրոս Աստուծոյ մէջ ակնկալած օգնութիւնն առաւ, և այսպէս պատասխան դրեց Մարիցայի հարցման։

«Կը հարցնես թէ 'Յիսուսի ինչպէս երթալու եմ'։ Անմիջապէս Յիսուսի երթալու փափաք ունենալը առաջին քայլ է։ Երբ կը հասկնաս թէ մեղաւոր և վատնդի մէջ ըլլալով անոր օգնութեան կարօտ ես, երկրորդ քայլն առած կ'ըլլաս։ Երբ գիտնաս թէ նա կարող և յօժար է դքեղ մեղքէ փրկելու և քեզ օգնելու, երրորդ քայլն ալ առած կ'ըլլաս։ Հուսկ յետոյ երբ աղօթք կ'ընես Յիսուսի որ քեզի համար ընէ ինչ որ չես կրնար դուն քեզի համար ընել, չորրորդ քայլն ալ առած կ'ըլլաս։ Ահա Յիսուսի երթալու համար չորս քայլ։ Աւելի չկայ։ Թերևս ըսելու էի թէ միայն մէկ քայլ մը կայ, այն ալ շատ կարճ։ Մեղաւորը սրտին խորէն կ'աղօթէ և կ'ընէ. 'Աստուած ողորմէ ինձի մեղաւորին', և անոր հոգին այս աղօթքին թեւերուն վրայ կը թռչի առ Յիսուս։ Փրկչին երթալու համար կարճ, գիւրդին և միակ ճամբան այս է։ Իցիւ թէ սիրելի Մարիցա ալ այսպէս գտնէր։»

Մարիցա այս նամակը կարդալէն ետքը ըսաւ. «Ինձ կը թուի թէ ինձի պէտք եղածը երրորդ քայլն է, քանզի առաջին, երկրորդ եւ չորրորդ քայլերը փորձեցի։ Հիմա կը հաւատամ նաեւ թէ, ան կարող և յօժար է զիս մեղքէ փրկելու։»

ԱՅՐԻ ԿՆՈՋ ԵՐԿՈՒ ԼՈՒՄԱՆ

Մեր ընթերցողները կը յիշեն այն աղքատ այրւոյն պատմութիւնը, որ իր չքաւոր վիճակին մէջ գանձանակը ձգեց բոլոր իր սնեցածը, որ էր երկու լումայ: Եւ Յիսուս անոր համար ըսաւ. «Աս աղքատ որբւարին ամենէն աւելի ձգեց»: Յիսուս ոչ թէ նուէրը շատ ըլլալուն, այլ աղքատ կնոջ ըրած զոհողութեան նայելով ըսաւ այն խօսքը:

Կան մարդիկ որ փոքր նուէրներ կը ձգեն գանձանակը և իրենց այն նուէրը կը կոչեն «Այրի կնոջ լուման»: Իբր թէ այրի կինը քիչ տալուն համար գովուեցաւ: Այնպիսի մարդիկ մեծապէս կը սխալին եթէ կը կարծեն թէ իրենք ալ այն աղքատ որբւարին կը նմանին, վասն զի քիչ կու տան:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԻՐ ՄՈՐԸ
ՀԱՃԵԼԻ ԸԼԼԱԼ
ԿԸ ԶԱՆԱՅ

Գայիոս աճապարանօք մտաւ սենեակն, ուր իր երկու քոյրերն իրենց պէպէքներովը կը խաղային: «Մայրիկս ո՞ր է», հարցուց Գայիոս:

«Մայրիկս» պատասխանեց քոյրերէն մին, «իր սենեակն է և մաքուր զգեստներ կը պատրաստէ պէպէքին համար»:

Այս միջոցին մայրն ալ ներս մտաւ: Գայիոս զուարթ դիմօք և վառ վառուն աչքերով մօրն ըսաւ. «Մայրիկ, Արմաւենի տիկինը մեզ հրաւիրած է իրեն հետ Գայապաշիի աղբււրն երթալ: Մեզի ամէնքս ալ հրաւիրած է. կըրնա՞նք երթալ»:

Մայրը մէկէն չպատասխանեց: Տըղան սկսաւ շարունակել. «Արմաւենի տիկինը սայլ մը վարձած է, և սայլին տակը խոտ դնել տուած է, անոր տղոցն և մեր ամենուն համար ալ սայլին մէջ տեղ կայ: Արմաւենի տիկինը նաև շատ մը համեղ ուտելիք դրած է ծրարի մը մէջ, և աղբւրին քովը ծառերուն տակը գեղեցիկ տեղ կայ նստելու և կերակուր ուտելու: Արմաւենի տիկինը կ'ըսէ նաև թէ, չմթնցած պիտի դառնանք: Մայրիկ, հրաման կուտամ մեզի երթալու»:

«Այո, հրաման կուտամ» ըսաւ մայրը. «բայց ամէնքդ իմիասին չէք կրնար երթալ: Ես այսօր հիւանդ կ'ըն մը

տեսնելու պիտի երթամ, և Մարիամ չկրնար թոմիկին և պէպէքին միանգամայն նայել, վասն զի ճերմակեղէնները պիտի լուանայ: Ձեռնէ մէկը տունը մնալու է»: Այս միջոցին Մարգարիտ Եսթերն և Եսթեր Մարգարիտի նայել սկսան, և Գայիոս աճապարելով կ'ըսէր իր քոյրերուն. «Օն, շուտ որոշեցէք, ո՞վ հոս պիտի մնայ և ո՞վ պիտի երթայ. Արմաւենի տիկինն և անոր տղայքը մեզ կըսպասեն»: Եսթերի աչքերն արտասուօք լեցուել սկսան, վասն զի այսպիսի պարագաներու մէջ զրեթէ միշտ ան կը զիջանէր: Բայց Մարգարիտին մտքին մէջն ալ կուլ մը բացուեցաւ, և վերջապէս անոր ազնիւ զգացմունքն անձնասիր-

ճերմակեղէնները փռելու, և ըսաւ. «Մարգարիտ, դուն ինչո՞ւ միւսներուն հետ չգացիր. միթէ չարութիւնն ըրիր»: Մարգարիտ ցաւ զգաց որ Մարիամ այսպիսի խորհուրդ մը ունեցաւ իր վրայով և ըսաւ. «Ոչ, ես բարի ազնիւ եմ, թոմիկին և պէպէքին նայելու համար հոս մնացի»: Մարիամ ասոր վրայ ուրախութիւն յայտնեց, թոմիկին ալ ուրախացաւ, և Մարգարիտ սկսաւ ուրախանալ: Թոմիկ Մարգարիտէն խնդրեց որ քանի մը պատմութիւն պատմէ: Մարգարիտ անոր պատմեց զարմանալի պատմութիւն մը զոր ծեր կնիկէ մը ըսած էր, և ըսաւ թէ երկրի մը մէջ մկները շատ խոշոր էին, և կատուները չէին կրնար զանոնք բռնել, և հոն դրդումները ինձորենիներու վրայ կը բուսնէին, և հովի ատեն իրարու զարնուելով որոտման պէս ձայն կը հանէին: Թոմիկ այս պատմութեան շատ զարմացաւ: Այնուհետև Մարիամ գնաց անոնց շաքարով եփուած սիմիտ բերաւ: Մարգարիտ և Թոմիկ սկսան խաղ խաղալ ձեռքներով թէ անապատի մը մէջ ճամբորդներ են, և թէ անոնց միայն մէկ մէկ սիմիտը մնացած է, այնպէս որ հազիւ փոքր պատառներ կրնան ուտել երբ կ'անօթ ենան: Պէպէքն ար-

ԱՆՈՐ ՔՈՎ ՍԵՒ ԵՈՒՆ ՄԸ ԿԵՅԱՄ ՀԱՅԷՆ ՄԱՍ ԿՈՒՋԷ

թութեան յաղթեցին, ու Մարգարիտ կըցաւ ըսել. «Ես տունը կը մնամ, և պէպէքին ու թոմիկին կը նայիմ»: «Մարգարիտս բարի ազնիւ է», ըսաւ մայրն և զայն համբուրեց: Գայիոս և Եսթեր Արմաւենի տիկնոջ հետ գացին. մայրն ալ հիւանդ դրացիներ տեսնելու գնաց, և Մարգարիտ առանձին մնաց: Առջի բերան Մարգարիտին սիրտը նեղուեցաւ և քիչ մնաց որ պիտի լար, բայց նա ջանաց այս նեղասրտութեան առջևն առնել: Ելաւ, պարտէզը գնաց. հոն տեսաւ որ Թոմիկ նստած հաց կ'ուտէ, և անոր քով սև շուն մը կեցած անոր հացէն իրեն ալ մաս կ'ուղէ: Այս միջոցին Մարիամ պարտէզն եկաւ լուացած

թընցաւ և Մարգարիտ զանի շալակն առնելով պտըտցուց, պէպէքն ասոր վրայ շատ խնդաց, Թոմիկ ալ խնդաց, Մարիամ ալ խնդաց և այնպիսի ուրախալի ժամանակ անցուցին որ Մարգարիտ բոլորովին մոռցաւ Գայապաշիի դէպքը, և չէր գիտեր թէ ինչպէս օրն անցած և գիշեր եղած էր: Ահա այս ուրախութեան մէջ լսեցին սայլակին ձայնը, որ Գայիոսն ու Եսթերը կը բերէր: Քիչ մը ետքն անոնց մայրն ալ հիւանդ դրացւոյն տունէն դարձաւ և շատ դուրեց Մարգարիտը, Մարգարիտ ալ շատ երջանիկ եղաւ: Մարգարիտ փորձով հասկցաւ թէ մօրը հաճելի ըլլալը շատ դժուար բան չէ:

ԲՈՒԼԻՍԱՐ ԿՈՒՌԻՔԸ

Վերի պատկերը Հնդկաց մէկ կուռքին պատկերն է։ Այս կուռքը հարաւային Հնդկաստանի մէջ Բուլիար, այսինքն իմաստութեան չաստուած, և հիւսիսային Հնդկաստանի մէջ Կանէչա կ'անուանուի։ Այս կուռքը թէ աթոռի վրայ նստած ըլլայ, ինչպէս է այս պատկերին մէջ, և թէ փոքր մեհենի մը վանդակապատ դրան մէջտեղ քարի մը վրայ թառած ըլլայ, կամ ճամբուն վրայ ցեխոտ և իւղոտ ձգուած ըլլայ, իր փղի գլխով և կնճթովն միշտ կը ճանչցուի։ Թէ մեհենի մէջ ըլլայ, և թէ ճամբուն վրայ կանգնուած ըլլայ, բարեպաշտ Հնդիկ մը երբ անոր առջևէն կ'անցնի, իր բազուկները տարածելով անոր երկրպագութիւն կ'ընէ։ Այս կուռքն է որ Հնդկաստանի դպրոցաց պաշտպան կը համարուի։ Աչքերնուդ առջև բերէք անգամ մը այն Հնդիկ տղաքը որ Բալմիր կոչուած ծառին տերեւներէն շինուած իրենց դասագրքերը ուսերէն ի վար կախելով դպրոց կ'երթան, և ճամբան յանկարծ իրենց խօսակցութիւնը դադարեցնելով երկրպագութիւն կ'ընեն վերի պատկերին պէս անհեթեթ պատկերի մը։ Այս կուռքը կը դրուի նաեւ դպրոցաց մէկ անկիւնը, և ամէն տղայ դպրոցէն ներս մտնելուն պէս նախ կ'երթայ զայն կ'ողջունէ։ Տղայ մը որ թուաբանութեան դաս կ'առնէ, նախ աղօթք կ'ընէ կուռքին որ իրեն օգնէ սորվելու և միտքը պահելու իր դասը։

ԳԵՂԵՅԻԿ ՁԵՌՔԵՐ

Շուշան օր մը Աղանի տիկնոջ ըսաւ, «Մարիամին ձեռքերն ինչ կոշտ և աղեղ են»։ Աղանի տիկինն ըսաւ. «Եթէ ինձ հարցուի, Մարիամին ձեռքերը շատ գեղեցիկ են»։ Շուշան ը-

սաւ. «Ինչո՞ւ այդպէս կ'ըսես։ Մարիամին ձեռքերն երբէք տեսած չես. որչափ կարծր և կարմիր են, և որչափ աղեղ պիտի երևին եթէ Մարիամ դաշնակ զարնէ»։ Աղանի տիկինն շուշանի ձեռքերն իր ձեռաց մէջ առնելով այսպէս ըսաւ անոր. «Այո, Շուշան, քու ձեռքերդ կակուղ և սպիտակ են, նաեւ գեղեցիկ կ'երևին, երբ դուն դաշնակ կը զարնես։ Մակայն Մարիամին ձեռքերն ուրիշ գեղեցկութիւն մը ունին, զոր քու ձեռքերդ չունին։ Կ'ուզես որ քեզ ըսեմ ինչ է Մարիամի ձեռքերուն գեղեցկութիւնը։ Մարիամին ձեռքերը միշտ գործով զբաղեալ են։ Այն ձեռքերը կերակուրի պնակները կը լուան, կրակ կը վառեն, ճերմակեղէններ լուալու կ'օգնեն, հանդերձներուն վրայէն ցեխերը կը մաքրեն, հաց կ'եփեն, սենեակները կը լուան, կար կը կարեն, վերջապէս Մարիամայ ձեռքերը միշտ կ'օգնեն անոր թշուառ մօրը»։ Շուշան ըսաւ. «Ես այդ մասին բնաւ չխորհեցայ»։ Իսկ աղանի տիկինն այսպէս շարունակեց. «Մարիամայ ձեռքերն միշտ աղէկութիւն կ'ընեն ամենուն։ Այն ձեռքերը կը դգուեն փողոցի շիկն և ձին, և պատրաստ են օգնութիւն ընելու անոնց որ կարօտութեան մէջ են։ Մարիամին ձեռքերը ոտքի վրայ կը հանեն փորրիկ տղայ մը որ քալած ատեն փողոցին մէջ կ'իյնայ, նաեւ հաց կու տան այն աղքատ ծերուկին որ կը մուրայ։» Շուշան թագուհի տիկնոջ այս խօսքերուն վրայ ըսաւ. «Այսուհետեւ ալ Մարիամին ձեռքերը աղեղ պիտի չհամարիմ»։ Աղանի տիկինն ալ անոր ըսաւ. «Աղէկ ըսիր, Շուշան, քանզի Մարիամին ձեռքերը աւելի գեղեցիկ են անոր համար, որ ամէն ծառայութիւն և գործ սիրով կը կատարեն ի սէր Յիսուսին, որոյ ձեռքերը մեզի համար խաչին վրայ դամուկեցան»։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՐԱՏԸ

Մեր մանուկ ընթերցողները կը խորհին արդեօք թէ որչափ փոքր բան կրնայ անոնց բնաւորութիւնն արատաւորել։ Կաթիլ մը մեղմը շատ փոքր բան է, բայց եթէ աման մը մաքուր ջուրի մէջ թափուի, ջուրը կը պղտորէ։ Այսպէս առաջին երգումը, առաջին սուտը, ոգելից ըմպելեաց

առաջին բաժակը թէև ջնջին բաներ կ'երեւին, սակայն ձեր բնաւորութեան վրայ սեւ արատ մը կը թողուն։ Արատէն զգուշացէք։

ԵՐԱՆՏԱԳԷՏ ԿՈՎ ՄԸ

Անգղիոյ մէջ կին մը կով մ'ունէր, զոր միշտ կը դգուէր և կը փայփայէր։ Օր մը կովը տեսնելով որ այրը կինը կը ծեծէր, բարկացաւ, և զայրացմամբ վազեց էրկան վրայ և զանի կնոջ քովէն փախուց։ Ապա գնաց կնոջ քով նստաւ և զայն պաշտպանեց։

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԲ ԿԱՐԴԱՅՈՂ ՓՈՔՐ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Մեծ և բարի թագաւոր մը մահացու հիւանդութեան մը բռնուեցաւ։ Ախտին առջևն առնուելու համար ձեռք առնուած ամէն դարման պարապն ելաւ, և թագաւորն խորհեցաւ թէ իր օրերը համբուած են, թագաւորը մեծահաւատ մարդ էր, բայց կը փափաքէր քանի մը տարի ևս ապրիլ։ Անկողնոյն մէջ պառկած ատեն երեսը դէպ ի պատը դարձուց, արտասուօք և հեծութեամբ աղօթք ըրաւ Աստուծոյ որ յիշէ իր անարատ կեանքն, և քանի մը տարի ևս խնայէ իրեն։ Քանի մը վայրկեան ետքը Տէրոջ մէկ մարգարէն եկաւ և ըսաւ հիւանդին թէ անոր աղօթքն ընդունելի եղաւ Աստուծոյ առջև, և Աստուած անոր խնդիրը կատարեց։ Մարգարէն ըսաւ նաեւ թէ հիւանդ թագաւորն անձանօթ դեղ մը գործածելով պիտի առողջանար և տասն և հինգ տարի ալ պիտի ապրէր։

Այս թագաւորին անունն ի՞նչ էր, մարգարէին անունն ի՞նչ էր։ Այս պատմութիւնը Սուրբ գրոց որ մասին մէջ կը գտնուի։

Անցեալ ամսուան Աւետարներին մէջ ցուցուած ոսկրներուն պատկերն էր այն առիւծին պատկերը, զոր Սամսոն սպաննեց և որուն մէջ մեղունները մեղր շինեցին։

Ամերիկայի միսիոնարաց ընկերութեան կողմէն

Խմբագիր ժ. Բ. Կրին

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Ձագմա գծրար, Յակոբեան խան, Թիւ. 12